

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Seja Narodne skupščine

Formalna otvoritev rednega zasedanja. — Stanovanjskemu zakonu priznana nujnost. — Volitev stalnih skupščinskih odborov.

— Beograd, 26. oktobra. Za današnje sejo Narodne skupščine, ki se je sestala ob pol 11., ni bilo posebnega zanimanja. Na dnevnem redu je samo izvolitev stalnih skupščinskih odborov. Po prečitani zapisnika je zahteval Stepan Radić več popravkov, kar pa je predsednik dr. Perić odklonil. Poslanec Voja Lazić (zemljorad.) je zahteval od predsednika pojasnilo, zakaj je bila sklicana seja Narodne skupščine šele danes, čeprav čaka nebroj važnih vprašanj na rešitev. Predsednik je v odgovoru naglasil, da je postopal strogo po poslovniku. Skupščina je prišla nato na dnevni red.

Najprej je bil prečitan ukaz o otvoritvi rednega zasedanja v smislu ustavnih določb, nato pa je predsednik sporočil, da je minister za socialno politiko dr. Gosar predložil Narodni skupščini načrt zakona o spremembi in dopolnitvi stanovanjskega zakona z dne 17. maja 1925.; za obravnavo zakona

zahteva nujnost. Skupščina je nujnost brez debate priznala in bo še na današnji seji izvolil poseben odbor, da o tem zakonskem načrtu pravilno.

Nato so se vršile volitve stalnih skupščinskih odborov. Izvoljeni so bili finančni, zakonodajni, administrativni, imunitetni in odbor za prošnje in pritožbe. SDS je kandidirala za finančni odbor dr. Gregor Jerjava, Svetislava Popovića in Juraja Demetrovića, v zakonodajni odbor: Svetozarja Pribičevića, dr. Alberta Kramerja in Srdjana Budisavljevića, v imunitetni odbor dr. Edo Lukinića in dr. Milana Kocića, v administrativni odbor Večeslava Vilderja in Valerijana Pribičevića, v odbor za prošnje in pritožbe pa dr. Dragičevića in Dušana Ivančevića.

— Beograd, 26. oktobra. Seja Narodne skupščine je trajala do 13. Po končanih volitvah stalnih skupščinskih odborov je bila seja zaključena

Zopetna zaupnica Demokratske zajednice g. Davidoviću

Tudi včerajšnji dan ni prinesel odločitve. — Demokratska zajednica si še ne upa vreči vlade, daje pa g. Davidoviću svobodne roke, da nadaljuje akcijo za združitev demokracije. — Nezadovoljnost med radikali.

— Beograd, 26. oktobra. Po celodnevni konferenci in posvetovanjih je bil včeraj popoldne ob 5. sestal klub Demokratske zajednice k svoji seji, ki jo je vsa politična javnost pričakovala z največjo nestrpnostjo. Zbrani so bili vsi poslanci demokratskega in muslimanskega kluba. Seja je potekla povsem mirno in je sprejela sklep, ki predstavlja kompromis med obema strujama in začasno odgoditev definitivne odločitve.

Seji je predsedoval prvi podpredsednik dr. Hrasnica, ki je takoj po otvoritvi podal besedo zunanjemu ministru dr. Marinkoviću. Dr. Marinković je poročal v krajšem govoru o poteku dosedanjih pogajanj z radikali glede izpolnitve demokratskih zahtev in o doseženih uspehih, naglašajoč, da je s tem storjen prvi korak za vzpostavitev pravnega reda in zakonitosti v državi. Končno je naglasil, da je z doseženimi uspehi lahko zadovoljna ne samo Demokratska zajednica, marveč tudi vsa opozicija, ker se bo na ta način izboljšala celokupna državna uprava.

Poročilo dr. Marinkovića je bilo sprejeto na znanje brez debate, nakar je poslanec Milan Grol prečital od njega in od g. Davidovića sestavljeno resolucijo, ki je bila po njegovi kratki utemeljitvi soglasno sprejeta.

Resolucija naglašuje potrebo, da postopajo predstavniki Demokratske zajednice v vladi v tesnem sporazumu s klubom in predsednikom kluba in stranke g. Davidovića, ki ga klub ob enem naproša, naj nadaljuje svoje delo za sanacijo razmer v stranki in državi.

Končno naglašuje resolucija, da je klub Demokratske zajednice s pozornostjo poslušal predlog današnjih opozicijskih parlamentarnih skupin o ustanovitvi skupnega parlamentarnega bloka, vendar pa važnost tega predloga in položaj demokratske stranke v vladi ne dopuščata, da bi klub takoj storil konkretne sklepe. Pač pa more klub izjaviti, da smatra ne samo iz idejnih razlogov, ki govorijo za zblizanje demokratskih elementov, temveč predvsem v državnem interesu tako zblizanje političnih moči za koristno, pa bodisi da pride do sistema dveh ali treh strank ali pa do koncentracije, ki bi mogla s svojo nacionalno močjo in s svojo avtoriteto obvladati najtežje upravne, gospodarske in finančne probleme ter ojačiti naše pozicije v zunanji politiki. Klub pooblašča svojega šefa g. Ljubo Davidovića in mu daje proste roke, da nadaljuje tozadevna pogajanja s predstavniki današnjih opozicijskih skupin in poišče najboljšo in najumestnejšo rešitev. Sklicujoč se na svoje enodušno zaupanje prosi napoved klub Demokratske zajednice gosp. Davidovića, da še nadalje vodi njegove posle, kakor sploh demokratsko stranko, za katero pomeni njegovo ime danes njen program.

Po sprejetju te resolucije je g. Davidović izjavil, da umakne svojo ostavko na predsedniško mesto demokratskega kluba in se vrne na delo.

Kritičen položaj v Rumuniji

— Bograd, 26. oktobra. Telefonski promet z Bukarešto je ustavljen. Po vestih, ki so dospеле v Beograd, je položaj v Rumuniji, mnogo resnejši, kakor se domneva. Aretacija Manoliescu je napeto razpoloženje pri karolistih še povečala.

Albanija in praški umor

— Rim, 26. oktobra. »Giornale d'Italia« poroča, da je albanska vlada izdala svojemu odposlancu v Pragi nalog, naj najkrajšim potom preko Dunaja in Trsta prepelje truplo umorjenega poslanika Cene bega v domovino. O atentatorju Bebiću ter albanski listi, da se je v zadnjem času mnogo gibal v družbi nasprotnikov sedanega režima. Albanska vlada bo zahtevala za njega naistojšo kazen...

KONEC RUDARSKÉ STAVKE NA ŠPANSKEM

— Madrid, 26. oktobra. V vseh premoških severne Španije so se delavci vrnili na delo. S tem je rudarska stavka končana.

PARLAMENTARNI ODMOR NA ČESKEM

— Praha, 26. oktobra. Zbornica in senat sta za nedoločen čas odgodena.

Odgovor Ljube Davidovića šefom opozicije

Današnji sestanek med voditelji demokratskih skupin. — Pismen odgovor na predloge opozicije — Prisrčno razmerje med opozicijo in g. Davidovićem ni skaljeno.

— Beograd, 26. oktobra. Sinoči je dopel g. Stepan Radić iz Zagreba v Beograd. Še tekom včerajšnjega večera se je sestel z zastopniki kluba SDS gg. dr. Kramerm, Vilderjem in Grisogonom ter imel z njimi dolgotrajno konferenco. Tudi danes dopoldne so se sestali vsi šefi opozicijskih strank in se posvetovali o nadaljnjem postopanju.

Ob 12. uri se je vršil krajši sestanek med g. Davidovićem in šefi opozicije gg. Pribičevićem, Radićem in Joco Jovanovićem. Na sestanku je g. Davidović izročil šefom opozicije pismeni odgovor Demokratske zajednice na predlog opozicije glede ustanovitve skupnega parlamentarnega kluba.

V odgovoru naglašuje, da so interne strankarske zadeve in neodložljiva parlamentarna vprašanja onemogočila obširnejšo razpravo o predlogu opozicije, da pa stoji klub Demokratske zajednice na stališču, da je treba razpravljati o tem predlogu z vso ono resnostjo in stvarnostjo, ki jo zasluži. G. Davidović naglašuje nadalje, da je slej ko prej

odločen navdušen pristati ideje ujedinjene demokracije in da bo s svoje strani nadaljeval započeto akcijo v tej smeri. Izraža upanje, da vlada tudi v opozicijskih vrstah enako razpoloženje, in je prepričan, da bo z iskrenostjo na obeh straneh započeta akcija rodila v najkrajšem času zaželjene uspehe.

Za popoldne je napovedan ponovni sestanek šefov opozicije z g. Ljubo Davidovićem, na katerem bodo izmenjali misli o pomenu in značaju včerajšnjega sklepa. Demokratske zajednice in pismenega odgovora g. Davidovića. V političnih krogih se tolažijo ti sestanki kot dokaz, da včerajšnji sklep kluba Demokratske zajednice niti v najmanjši meri niso povzročili nesoglasij med opozicijo in g. Davidovićem, do čim dokazuje izjave g. Davidovića, zlasti pa njegov pismeni odgovor, da je slej ko prej trdno odločen, da nadaljuje svojo akcijo, za katero je s sinočnjo zaupnico dobil tudi pooblastilo in sankcijo kluba Demokratske zajednice.

Rad čevska obtožba proti g. Vukičeviću kot notranjemu ministru

Narodni skupščini je bil danes izročen predlog radićevskih poslancev, da se g. Velja Vukičević stavi kot notranji minister pod obtožbo radi kšitve ustave in zakonov.

— Beograd, 26. oktobra. Stepan Radić je vložil danes pri predsedstvu Narodne skupščine obtožbo proti g. Velju Vukičeviću kot notranjemu ministru na podlagi člena 91. ustave in čl. 1. zakona o ministrski odgovornosti, radi prestopkov po členih 5, 10, 11, 14, 69 in 107 ustave, po čl. 1. zakona o zaščiti države in členih 3, 58, 66, 70, 92, 94, 95, 96, 97, 106, 108 in 112. volilnega zakona.

V utemeljitvi naglašuje g. Radić, da so morali veliki župani in sreski poglavarji od razpusta Narodne skupščine pa do končanih volitev v nasprotju s obstoječimi zakoni po nalogu notranjega ministra zlorabljati svoj službeni položaj in delati za kandidatne liste g. Vukičevića. Te zlorabe so tako očitne, da je celo verifikacijski odbor sklenil, da se izroči cela vrsta sreskih poglavarjev sodišču v svrhu kazenskega zasledovanja. Pri teh zlorabah je sodelovala tudi žandarmerija in to ne samo podrejeni organi, marveč tudi višji oficirji. Po naredbi notranjega ministra so bili razpušteni številni legalno izvoljeni občinski zastopi in postavljeni partizanski komisariji, vse to v cilju, da bi lahko vplivali na volitve. Odgovornost za to nosi g. Vukičević osebno kot notranji minister, saj je znano, da je sam podajal izjave, ki značijo poseganje v prerogative kronne in skupščine.

Obtožnica se nato obširno bavi z znano

zaupno okrožnico, ki je bila izdana sreskim poglavarjem v Bosni in Hercegovini in v kateri se izdajajo natančna navodila, kako naj postopajo, da preprečijo zmagu opozicije in zagotovijo glasove vladnih kandidatov. Kot posebno brezobzirnost povzročja obtožnice kandidaturu sina ministrskega predsednika Miloša Vukičevića. Smešno je, naglašuje obtožnica, da bi lastni oči ne vedel za rojstni datum svojega sina in da bi kot notranji minister ne poznal zakonikih predpisov. S takim postopanjem je g. Vukičević v najhujši meri kršil pravni red in škodoval moralnemu nivoju naše politike in ugledu države v inozemstvu. G. Vukičević se ne more sklicevati na eno svoje dejanje, ki bi šlo za tem, da prepreči delovanje podrejenih organov v smislu svoje zaupne okrožnice. Upravični uradniki, ki jih je verifikacijski odbor postavil pod obtožbo, ni smatrali za krivce, marveč le za sodelavce g. Vukičevića, ki je glavni krivec vsega nasilja in vseh zlorab, ki so se zgodile in še dogajajo.

Obtožnico so podpisali samo radićevci, ker so jo sestavili šele v zadnjem trenutku, tako da je niso mogli predložiti tudi ostalim opozicijskim skupinam. Naglašajo pa, da imajo zagotovljeno, da bo to obtožnico podprlo poleg celokupne opozicije tudi večje število demokratskih in radikalskih poslancev.

Za stanovsko solidarnost obrtništva

Obrtniki, zberite vse glasovalne listine! — Zmaga kandidatne liste organiziranega obrtništva naj bo velika manifestacija vaše stanovske solidarnosti!

Današnji »Slovenec« priznava, da pravi dopis ministrstva za trgovino in industrijo z dne 13. oktobra 1927 št. 20.996 izrečno, da imajo volilno pravico le zadrage, ki tirajo trgovski in obrtni značaj. Ker je bil to zadnji dopis ministrstva, je jasno, da bi morala biti samo njegova navodila mero-dajna pri sestavi volilnega imenika in pri reklamacijskem postopanju. Kljub temu je volilna komisija zavrnila reklamacije za izbris zadrug, ki nimajo nobenega trgovskega ali obrtnega značaja. Menda »Slovenec« ne bo trdil, da so n. pr. zadrage, ki zgrade dom kakšnemu društvu, trgovskega značaja. In vendar so vtihotapili klerikalci v volilni imenik celo vrsto takih zadrug.

Dejstvo je, da je bil volilni imenik sestavljen proti zakonitimi predpisi in v nasprotju z ministrskimi navodili. Težja dejstva »Slovenec« klub svojim zavijanjem ne more utajiti.

Opozarjamo vse obrtnike in zaupnike obrtniških organizacij, da je treba zbrane glasovalne listine takoj odposlati na Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani. Beethovnova ul. 10. To velja posebno za one, ki niso prejeli kandidatnih list z nosilcem g. Rebekom. Kdor pa kandidatne liste potrebuje, naj jih takoj zahteva od Vrhovnega obrtniškega sveta.

Glasovalne listine naj se pošiljajo na Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani do št. petka 28. t. m. V soboto naj se pravilno opremljene pošiljajo samo še na volilno komisijo Zbornice TOI, da jih še pravočasno prejme do 4. popoldne v nedeljo 30. tm., ko poteče volilni rok.

Kdor glasovalnih listin ni izročil zaupniku obrtniških organizacij ali pa jih poslal Vrhovnemu svetu v Ljubljani, naj pazi da bo svojo volilno pravico v redu izvršil.

Na glasovnico naj nalepi kandidatno listo, katere nosilec je g. Rebek. Na kandidatni listi se ne sme ničesar črtati ali napisati. Vsak znak na njej ali glasovnici sami je lahko povod za razveljavljenje glasu. Glasovnica z nalepljeno kandidatno listo se vtakne v manjšo kuvertu, na kateri je napisano: »Samo za glasovnico«. V to kuvertu torej ne sme priti ničesar drugega kakor glasovnica z nalepljeno kandidatno listo.

Mala kuverta z glasovnico se zapre ter z izkaznico vtakne v večjo kuvertu, ki je naslovljena na volilno komisijo Zbornice TOI. Uporabiti se sme samo uradna kuverta, v katero se ne sme razen zaprte male kuverte in izkaznice ničesar drugega utakniti.

Zaljubljenim volilna kuverta se mora od-

dati na pošti priporočeno in sicer poštnine prosto. Ako se ne odda priporočeno, je glas neveljaven.

V nedeljo 30. t. m. bo mogoče samo še osebno voliti pri volilni komisiji v Ljubljani. Glasovalne listine se morajo torej najkasneje v soboto odposlati na volilno komisijo, najkasneje v petek pa na Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani.

Obrtniki! Izpolnite svojo stanovsko dolžnost vsi s tem, da volite svojo stanovsko kandidatno listo z nosilcem g. Rebekom! Ne pustite se prevarati od klerikalnih agitatorjev, ki vas skušajo v zadnjih dneh z raznimi lažmi oslepiti za vašo volilno pravico!

Poskrbite, da bo v znak protesta proti klerikalnim volilnim nasilstvom proti klerikalnemu klikarstvu, ki ruši vašo stanovsko solidarnost, vaša zmaga čim sijajnejša!

Katastrofa na morju

London, 26. oktobra. Po brzoprijavki iz Južne Amerike se je ponoči zgodila v južnoameriških vodah silna katastrofa. Med Bahijo in Pernambuco se je potopil italijanski parnik »Princesa Mafalda«, ki je bil na poti iz Geneve v Rio de Janeiro.

Vzrok nesreče še ni znan. Na parniku je bilo 980 potnikov in 230 mož posadke. Francoski parnik »Formosa« in angleški parnik »Avalon« sta rešila 720 oseb in jih pripeljala v Rio de Janeiro.

Velika poneverba v Zagrebu

— Zagreb, 26. oktobra. Pri tukajnji tekstilni tvrdki Mautner d. d. v Draskovičevi ulici so odkrili danes veliko poneverbo. Sluga Robert Plasić, rodom iz Kostanjevice pri Gorici, je dobil nalog, da vnovič pri Prvi hrvatski štedilnici več čekov in vloži denar pri neki drugi banki. Sluga je čke re vnovčil in dvignil 365.000 Din, nato pa skupno s svojo ženo Terezijo pobegnil. Policija je izdala za njim tiralo, oškodovana tvrdka pa je razpisala nagrado v znesku 10% poneverjene svote. Dejstvo, da je pobegnil skupno s svojo ženo, se tolažijo kot dokaz, da se je že delj časa pripravljala na poneverbo.

SREČNA AMERIKA

— Newyork, 26. oktobra. Po izjavah prezidenta Coolidgea bo letošnji proračunski preostanek v znesku 250 milijonov dolarjev omogočil znižanje davkov v Zedinjenih državah.

DRŽAVNO GOSPODARSTVO ČSR

— Praha, 26. oktobra. Državni letni zaključek za leto 1926 izkazuje 1977 milijonov prebitka. Izdatki so presegali v proračunu predvideno svoto za 1407 milijonov, dohodki pa za 3384 milijonov. Skupno so znašali izdatki 11.493 milijonov, dohodki pa 13.470 milijonov.

TURČIJA IN SOVJETI

— Carigrad, 26. oktobra. Ob priliki proslave sovjetske desetletnice dne 7. novembra odpotuje Turčija v Moskvo posebno delegacijo poslancev z rektorjem carigradske univerze na čelu.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Berlin 13.545—13.575 (13.500), Amsterdam 22.855—22.915 (22.885), Curih 1094—1097 (1095,5), Dunaj 8—8,03 (8,015), London 278,25—277,06 (278,65), Newyork 56,73—56,74 (—), Praha 168,40 bl., Milan 309,375—311,375 (310,375), Pariz 223—225 (224).

Efekt: Celjska posojilnica 164 d, Ljubljanska Kreditna 135, 135 (135), Praštediona 910 d, Kreditni zavod 160 d, Kr. ind. družba 375 d, Vevče 133 d, Ruše 290—300, Stavbna 56 d, Sešir 104 d.

Lesni trg: Tendence neizpremenjena. Zaključeno 1 vagoz desek, smreka, jelka, monte, 28, 44 mm, od 16 cm dalje, fco vagon meja 490. Povpraševanje je za 50.000 komadov bukovih pragrah in sicer:

I. kategorija 2.60×0.25×0.15 cm.

II. kategorija 2.60×0.26×0.14 m.

III. kategorija 2.60×0.24×0.16 m, dobrih — mesečno 6000—7000 komadov, počenih z mesecem novembrom t. l., in za borove brzjavne droge, 35—40% 7meterskih (16—16 cm) premer na vrhu; 35—40% Smeterskih (15—17 cm), 25×9, 10, 11, 12 meterskih (15—17 in 16—19 cm), fco vagon nakl. postaja na Stajerskem a kubični meter po 200.

Deželni pridelki: Tendence mirna. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: London 278,25—277,05, Newyork 56,635—56,835, Pariz 222,25—224,25, Milan 309,41—311,41, Curih 1094—1097, Amsterdam 2284,6—2290,6, Berlin 1355—1358, Dunaj 800—803, Praha 167,99—168,79.

Efekt: 7% invest. pos. 1921 83,75—84,24%, Vojna škoda 395—395,50, Agrarna 53,50—54,50, Hipotekarna banka 56—57, Ljudska kreditna banka 135, Praštediona 905, Trboveljska 472—476, Vevče 135—136.

INOZEMSKÉ BORZE.

Devize: London 25,2525, Newyork 518,50, Pariz 20,3525, Milan 28,31 Berlin 133,65, Beograd 9,14, Praha 23,26.

Pogubne posledice klerikalnega centralizma

Zanimivo »Slovenčev« priznanje. — Klerikalci onemogočili redno gospodarstvo več stotin slovenskih občin. — Neodobreni občinski proračuni. — Ubijanje občinske avtonomije.

Današnji »Slovenec« je objavil zanimiv članek o občinskih proračunih, ki potrjuje vse, kar smo doslej pisali o škodljivosti nekaterih določb finančnega zakona za leto 1927-28, ki so ga letos v Narodni skupščini izglasovali klerikalci v družbi z radikali.

Članek odločno nastopa proti centralizaciji, ki je bila uvedena s čl. 83 fin. zakona, po katerem odobrava občinske proračune z nad 300 odst. dokladami k neposrednim davkom finančni minister ali pa organ, ki ga odredi.

Pisec ugotavlja, da bi bilo treba samo iz Slovenije poslati vsako leto 350 do 400 občinskih proračunov finančnemu ministru v odobritev ne glede na druge dele države, za katere velja isto določilo finančnega zakona. Fizično in tehnično je izključeno, da bi finančno ministrstvo obvladalo to delo, pravi članek, ki naglašja, da vsled zavlačevanja odobritve občinskih proračunov trpi posebno Slovenija, kjer pobirajo občinske davke k direktinim davkom davčni uradi, ki jih morajo prej pravočasno porazdeliti po različnih odstotkih in predpisati strankam.

Proračuni mariborske oblasti z nad 300 odst. dokladami k direktinim davkom, ki so bili letos poslani generalni direkciji državnega računovodstva, oddelku za samoupravo, proračune, še do danes koncem oktobra niso odobreni in lahko si je misliti, s kakim denarnim in gospodarskim težkočami se bori prizadeta občina, ki ne dobe celo leto nobenih dohodkov, ker nimajo odobrenih proračunov. Zaradi proračunov zastaja v davčnih uradih delo, ker se davčnim obveznikom ne more niti naznaniti, koliko znašajo njihove davčne obveznosti, dasi bi jim morali davčni uradi po obstoječih predpisih že do 30. oktobra poslati poštne položnice za plačilo predpisanih davkov, ki zapadejo s 1. novembrom. Še huje se seveda, da vsled neodobrenih proračunov davčni uradi ne smejo avtonomnim korporacijam izplačevati dokladov toliko časa, dokler ne dobe obvestila, da je doklada za tekoče leto dovoljena, kakor tudi naročila, da se naj ta doklada pobira in izplačuje občinskim upravam.

Strasne so torej posledice centralizma, ki so ga uvedli z letošnjim finančnim zakonom klerikalci in ki naravnost onemogočajo redno poslovanje stotin slovenskih občin.

»Slovenec« članek žal ne omenja, da po istem čl. 83 fin. zakona za l. 1927-28 odobrava vse proračune mestnih občin, katerih izdatki presegajo 3.000.000 Din. fin. minister ne glede na višino doklad. To se pravi, da so proračuni vseh naših večjih mest, Ljubljane, Maribora, Celja, Ptujja in drugih, popolnoma odvisni od samovolje finančnega ministra oziroma beograjskega brokratizma. Prav ta člen fin. zakona je kriv, da je bil n. pr. proračun ljubljanske mestne občine za l. 1927 namesto 1. januarja potrjen šele začetkom oktobra in da je dejansko vladni komisar na ljubljanskem mestnem magistratu celih devet mesecev gospodaril nezakonito z občinskim premoženjem brez odobrenega proračuna.

Klerikalci niso s svojo centralistično določbo onemogočili samo rednega poslovanja in gospodarstva cele vrste občin, ampak so ubili obenem tudi avtonomijo naših mestnih občin.

Nekoliko pozno prihaja »Slovenec« do spoznanja in priznanja, da so klerikalci s svojo centralizacijo ubijali avtonomijo slovenskih občin in jih spravili v resne gospodarske težkoče. Bolje seveda pozno, kakor nikoli. Toda takrat, ko je bil finančni zakon v razpravi v finančnem odboru in v plenumu Narodne skupščine, smo opozarjali na njegove hibe, »Slovenec« je pa kričal, da uganjamo demagogijo. Danes sam priznava, da smo imeli mi prav in da so klerikalni poslanci s svojim glasovanjem za centralistične določbe finančnega zakona škodovali celo vrsto slovenskih občin.

»Slovenec« se silno veseli, da se sedanja vladna koalicijska še ni razbila in da radikali s svojim klerikalnim repkom še niso zleteli iz vlade. Prav. Sedaj se prične zakonodajno delo in klerikalci bodo imeli zopet priliko pokazati svoje sposobnosti. Dvomimo pa da bi popravili vsaj to, kar so zagrešili v finančnem zakonu za l. 1927-28 s svojim centraliziranjem.

si je pustil napraviti pri nekem mehaniku ponarejen ključ. V Zagrebu se je nastanil v Giovannelli vili, ker je bila prazna. Tudi v vilo je vlomil s ponarejenim ključem. Ker ni imel denarja, je prodajal različne stvari iz vile. Demina so izročili državnemu pravdniku.

Organi zagrebskega redarstva napravijo po mestu večkrat racijo, da spravijo pod ključ razne sumljive elemente, med njimi tudi take, ki jih ne iščejo. Tako je nekega dne ena letičih patrolj pod vodstvom detektiva Ivančiča našel v Samostanski ulici okoli l. ponoči na služkinjo Marijo Bradla, rojeno l. 1900 v Kandiji. Ker je redarstvu znana kot izgnanka in potepuhinja, jo je detektiv pozval na stražnico, kjer je Marija grdo opsovala detektiva in stražnika, češ da si sedaj pošteno služi kruh z delom kot služkinja in jo policija po krivici preganja. Opsovala je tudi stražnika Mikleca, ko jo je gnil v zapor. Pri zaslišanju je priznala, da je opsovala varnostne organe in sicer po pravici, ker se več ne potepa in služi pri Alojziji Pegovšek na Tratinski cesti. Bradla je bila že šestkrat kaznovana radi raznih deliktov. Izročili so jo sodišču.

V baraki na glavnem kolodvoru v Zagrebu ima uprava državnih železnice shranjeno večjo količino telefonskih kablov. Zadnji čas so železničarji opazili, da nekdo krađe kable. Uprava je obvestila o tatvini policijo. Te dni je Nikola Cakordić zasačil četvorico neznanih mladeničev, ki so v bližini kolodvora odkladali 54 m dolg kabel. Od tod je dvojica odšla proti bolgarskim nasadom, dvojica pa v neznan smer. Za dvojico, ki je nosila kabel, je odšel tudi Cakordić. Ko ju je dohitel, je oba mladeniča zvezal in odvedel na policijsko stražnico. Eden se imenuje Janko Krajačić iz Selnice, drugi pa Mijo Balog iz Borčeca. Po izpovedi šefa tretjega oddelka uprave pošte so zlikovci pokradli do sedaj okoli 350 m kablja v vrednosti 21.000 Din. Redarstvo je zaslišalo oba uzmovnika. Krajačić je izjavil, da je prišel pred dnevi v Zagreb v družbi Baloga iz Podusjeda. Na lici sta srečala nekega Marka Lulića iz Borčeca in Frana Svečaka z Dunaja, oba brezposelna delavca in brez stalnega bivališča. Pohajali so po mestu in proti večeru so odšli na kanal, da prenoče v neki baraki. Zjutraj so vstali in odšli po cesti B do tvornice Penkala. Tu sta Lulić in Svečak vstopila na kolodvor in vrgla čez zid ukradeni kabel. Tedaj jih je zalotil telefonski pripravnik Cakordić. Lulić in Svečak niso nali in ju zasledujo, Krajačić in Balog sta bila že opetovano kaznovana.

Spremembe voznega reda s 1. novembrom

Dne 1. novembra t. l. stopi na progi Ljubljana gl. kol. — Karlovac, Grosuplje — Kočevje, Trebnje — St. Janž na Dol. in Novo mesto — Straža-Toplice novi vozní red v veljavo. Po novem voznem redu bosta vozila med Ljubljano gl. kol. in Novim mestom dva potniška vlaka več, na ostalih progah pa ostane število potniških vlakov nespremenjeno.

Prvi vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 7 uri 33 min. in prihaja v Karlovac ob 12 uri 30 min. Ta vlak ima zvezo na Kočevje, St. Janž na Dol. in Stražo-Toplice. Drugi vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 10 uri 50 min. ter vozi samo do Novega mesta — s prihodom ob 13 uri 24 min. Ta vlak nima zveze s Kočevjem in St. Janžem na Dol. Tretji vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 13 uri 18 min. z zvezo v Kočevje, St. Janž na Dol. in Stražo-Toplice in prihaja v Karlovac ob 18 uri 55 min. Četrty vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 18 uri 40 min z zvezo na Kočevje, St. Janž na Dol. in Stražo-Toplice ter vozi samo do Novega mesta, prihod ob 21 uri 20 min. Iz Novega mesta nadaljuje vožnjo naslednji dan ob 5 uri 1 min. in prihaja v Karlovac ob 7 uri 40 min.

V nasprotni smeri odhaja prvi vlak iz Novega mesta ob 4 uri 38 min. in prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 7 uri 15 min. brez zveze iz Straže-Toplice, St. Janža na Dol. in Kočevja. Drugi vlak odhaja iz Karlovca ob 3 uri 50 min in prihaja v Ljubljano ob 9 uri 8 min. z zvezo iz Straže-Toplice, St. Janža na Dol. in Kočevja. Tretji vlak odhaja iz Karlovca ob 9 uri 11 min. in prihaja v Ljubljano ob 12 uri 30 min.

lejo ta hip srca milijonov ljudi v pričakovanju jutrišnjega dne, dneva osvobodjenja in uresničenja nad... Kaj je v primeri s tem usoda našega d'Albanija in Fortclusa? Kaj ste vi sami, obujeni pritlikavci davno pozabljene in pod prahom stoletij pokopane epohe?

Častniki so zadrževali sapo. Neznaneč ga je presenečeno gledal.

Ne vede ste posnečili čas strašne osvete, svetovnega pokolja, kakršnega še ne pomni zgodovina. Vi se morate zdaj odločiti. Niti upornikom, niti vladajočim ni ležanje na tem. komu se pridružite v krvavi borbi, ki se prične jutri popoldne. Toda dozdokoli se razvijajo tako, da ne morete stati ob strani. Kdor ni z nami, je proti nam!

Po kratki pavzi je nadaljeval smeje:

Prišel sem k vam ne za to, da bi vam grozil ali vam il stavil ultimát. Zanesem se na vašo častno besedo in smatram, da predstavlja vaš odred izvestno silo. Zato predlagam, da se pridružite mojemu pokretu. Jutri ste lahko naši bratje in enakopravni člani preurejene človeške družbe. Toda bojim se, da ste ostali stari ljudje 20. stoletja in da ne morete razumeti naše vzvišene naloge. Kljub temu ponavljam svoj

no gl. kol. ob 14 uri 30 min z zvezo iz Straže-Toplice, St. Janža na Dol. in Kočevja. Četrty vlak odhaja iz Karlovca ob 15 uri in prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 20 uri 20 min. z zvezo iz Straže-Toplice, St. Janža na Dol. in Kočevja.

Iz Kamnika v Ljubljano vozi od 1. novembra dalje še en vlak z odhodom iz Kamnika ob 6 uri 23 min in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 7 uri 37 min. Ravno tako z Rakake z odhodom ob 13 uri 35 min. in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 14 uri 55 min. Zato pa izostane brzi vlak z odhodom iz Rakake ob 4 uri 45 min in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 5 uri 49 min.

Natančnejši vozní redi so razvidni na postajah.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 26. oktobra: »Polnoč«. Red C.

Četrtek, 27. oktobra: »Ukročena trmoglavka«. Red A.

Petek, 28. oktobra: Zaprto.

Sobota, 29. oktobra: »Hlapec Jerneja«. D.

Nedelja, 30. oktobra: ob 15. uri popoldne: »Vrt Eden«. Izv.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprto.

OPERA.

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 26. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 27. oktobra: »Faust«. B.

Petek, 28. oktobra: »Traviata«. C.

Sobota, 29. oktobra: »Trubadur«. A.

Nedelja, 30. oktobra: »Zaljubljen v tri oranže«. Izv.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprto.

Operni repertoar. Nocoj se poje za abonma B Gounodova opera »Faust«. V tej predstavi nastopi kot gost (Margareta) ga. K. Staller — Stotter, bivši član opere v Brnu, in dunajske ljudske opere. Partijo poje v originalu, t. j. v francoščini. Ostale partije pojejo ga. Poličeva, Medvedova ter gg. Banovec, Rump, Holodkov, Subelj. Nastopi popolni balet s solistoma gg. Viskakov in g. Vičkom. Dirigent in režiser je g. A. Balatka. Jutri v petek se poje na abonma C Verdijska opera »Traviata« z go. S. Davidovo — Katin v naslovni partiji. Alfreda poje g. L. Kováč, Germonita pa kot debutant mladi srbski baritonist g. Pomorišac. V soboto se izvaja po daljšem premoru popularni »Trubadur«. V partiji Leonore nastopi takrat kot gost ga. Zinka Villan — Kunc, znana še iz uspešnega nastopa pri vokalnem koncertu. Glasbene Matice. Predstava bo za abonma A. — V nedeljo se vzporedi v tretji senzacija dneva: »Zaljubljen v tri oranže« od Trokofjeva.

Zdenka Zikova v Ljubljani. V ponedeljek 14. novembra priredi v veliki dvorani hotela Union priljubljena primadona zagrebske opere Zdenka Zikova svoj koncert. Vič. Sokolsko društvo na Viču priredi v nedeljo 30. oktobra v lastnem domu gledališko predstavo. Gostujejo namreč Senjakobani iz Ljubljane s tridejansko komedijo »Lokalna železnica«. Igra je izvirna, polna pristnega humorja in komičnih situacij tako, da se gledalci zabavajo od početka do konca igre. Senjakobani so dosegli pri premijeri in pri repitzi te komedije polen uspeh. Viško občinstvo opozarjamo na nedeljsko predstavo. Predprodaja vstopnic kot po navadi.

Sporod koncerta komornega kvarteta »Zika«, ki se vrši v petek dne 4. novembra t. l. ob 20. v unisoniki dvorani: 1. Schulhoff: 5 komadov za komornikvartet, 2. Škerjanc: Sonatina de camera za godalni kvartet, 3. Suk: Godalni kvartet op. 11 v b-duru. — Vstopnice so od danes naprej v predprodaji v Matični knjigarni.

Šah

Zaključek turnirja v Londonu

Včeraj se je zaključilo 11. kolo šahovskega turnirja v Londonu, ki je bil s tem končan. Senzacija zadnjega kola je bil poraz dr. Vidmarja, ki je podlegel Wintur... Za to je namesto prvega mesta, za katero je imel dobre izgled, zasedel četrty. Ostali rezultati so bili: Thomas je porazil Yatesa, Marshall Buergerja, Bogoljubov Fairhursta, Tartakower Retlija, Niemcevič Colleja. Končni izid turnirja je sledeč:

Tartakower in Niemcevič si sledita z 8 točkami prvo in drugo nagrado. Marshall s 7½ točke prejme tretjo, dr. Vidmar (7) tretjo, Bogoljubov (6½) četrty, Retti in Wintur (5½) peto in šesto nagrado. Ostali, ki so ostali brez nagrade, so dosegli: Colle 4, Thomas, Buerger in Yates 3½ in Fairhurst 3 točke.

predlog. Poslušajte moi nasvet in dobro premislite, predno se odločite.

— To je vse kar sem vam hotel povedati. Zda bi se pa rada z Jeanno malo odpočila, ker morava biti jutri popoldne že daleč od tod. Tri ure bova spala in ko vstaneva, nama odgovorite, kaj ste sklenili. Zda nama pa pokažite sobe, kjer se ne bo šlišalo naše posvetovanje.

— Ta mož je govoril kakor kak vladin. Njegov glas je bil tako prepričevalen in samozavesten, da se niti Neznaneč ni upal ugovarjati.

Poglavar bivših ljudi je pritisnil na električni gumb in zapovedal vstopivšemu podčastniku:

— Odvedite naša gosta v sobi 2 in 3.

To sta bili prazni sobi d'Albanija in Faultona.

Gosta sta vstala, se priklonila in odšla. Vrata so se zaprla za njima.

II.

D'Albaniac in Leticija.

V Parizu so se razvijali dogodki, drugače, kakor je pričakoval Kefios. Seveda je pred odhodom vse dobro premislil in odredil, toda v svoji samozavesti ni računal z vlogo naključja. In

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 26. oktobra 1927; katoličani: Dimitrije; pravoslavni: 13. oktobra, Kapl. in Pan.

Jutri: Četrtek, 27. oktobra 1927; katoličani: Sabina; pravoslavni: 14. oktobra, P. M. Parask.

DANAŠNJE PRIREDITE.

Drama: »Polnoč«. C.

Opera: zaprto.

Kino Matica: »Bednič«.

Kino dvor: »La Bohème«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bohinc, Rimska c.; Levstek, Resljeva c.

Jutri: Piccoli, Dunajska c.; Bakarčić, Sv. Jakoba trg.

Solnce zaide danes ob 16.58, vzide jutri ob 6.31 in zaide ob 16.57.

Sport

— Državno hazensko prvenstvo. Stojimo tik pred tekmovanjem za državno hazensko prvenstvo, ki se prvič vrši oclijeno v Jugoslaviji. Vse dosedanje savezne uprave so imele to tekmovanje v svojem programu, niso ga pa mogle izvesti. Posrečilo se je to šele sedanjí upravi, vendar tudi sedaj je deloma, kajti tekmovale bosta po vsej priliki in to po krivdi beograjskega podsaveza, le prvaka zagrebskega in ljubljanskega podsaveza, t. j. Concordia in Ilirija. Beograjski podsavez do danes svojega prvaka še ni ugotovil. S tem tekmovanjem, ki pomeni nekaj mejnik v zgodovini naše hazene, napravimo v njenem razvoju velik korak naprej. Prvič bomo imeli svojega oclijene državnega prvaka. — Prva tekma, ki bo najbrže tudi edina, se vrši v Ljubljani v nedeljo 30. t. m. Za častni naslov državnega prvaka se bosta borila dve naši najjačiji družini, Concordia, prvak Zagreba, in Ilirija, prvak Ljubljane. O tej velevažni tekmi, ki pomeni za Ljubljano sportni dogodek prvega reda, spregovorimo več v prihodnjih številkih. Za srečanje vlada v vseh sportnih krogih naše države izredno zanimanje in že danes se javljajo številni pristajši hazene iz Zagreba in Maribora s prošnjami na savez, da se poskrbi za polovično vožnjo in se s tem omogoči poset tekme tudi sportnikom izven Ljubljane. Savez je tozadevno že ukrenil vse potrebne korake in je upati, da bo to vprisanje pravosodno in ugodno rešeno.

— Službene objave Lhp-a. (Iz seje uprav. odbora dne 24. oktobra 1927.) Dopis ASK. Primorje, nanašajoč se na — k zaslišanju policajne igralke, njihove članice — se vrne klubu; igralkam: Zanner, Podboj S., Erbežnik, Jenko, Vidic in Kaiser pa se podeli na podlagi § 53 saveznih pravil zabrana igranja tako dolgo, dokler se ne zglaše k zaslišanju. Istočasno se imenovane igralke ponovno pozivajo k seji, ki se vrši 2. novembra ob 20. uri v damskem salonu kavarnar Emona. — SK. Ptuj se potrjuje prejem članarine za l. 1927 v iznosu Din 100. Naknadno se vzame na znanje in odobri prijet, tekma SK. Ptuj. — SK. Mura II. X. Prijavo tekme SK. Ptuj proti nesaveznemu članu Laško se odstopi savezu. Vzamejo se na znanje zapisniki XII. in XIII. redne seje Jhs-a. SK. Ilirija se poziva, da stavi za nedeljo 30. podsavezu na razpolago 10 igral, ki se imajo zglasti omenjenega dne točno ob 14. pri saveznemu blaginji na igrišču Ilirije. — Vse klube se opozarja na sklep saveza, da je prepovedano igrati z nečlani saveza; SK. Elafon SK. Sirovno, in SK. Slovanom, dokler se ti ne vrnijo v savez. Vsi klubi se pozivajo, da javijo najkasneje do 31. t. m. koliko imajo članic, ne glede na to, ali so verifikirane ali ne. — Opozarjajo se ponovno vsi klubi, da imajo glasom saveznega sklepa pobirati pri vseh hazenskih tekmah davek po 50 para na vstopnice ter istega oddajati takoj po tekmi podsavezu. — Tajnica.

— Jugoslavija — Češkoslovaška. V petek 28. t. m., na dan obletnice ustanovitve češkoslovaške republike se vrši v Pragi meddržavna tekma Jugoslavija — Češkoslovaška. Jugoslavija je morala v zadnjem hipu spreminiti postavbo, ker sta odpovala sodelovanje Cindric in Luburic. Naša postavba je sedaj nastopna: Mihelčič — Ivković, Dasović — Arsenjevič, Premier, Popović — Marjanović, Benčič, Jovanović, Bonacič II., Giller. Rezerve: Sifliš, Perska, Petrovič.

— Profesionalizem na Španskem in v Rumuniji. Vzgled Češkoslovaške, Avstrije in Madžarske bodo sedaj sledili i Španci i Rumuni. V Bilbao se je že ustanovila liga profesionalnih klubov z lastnim savezom. Sedaj je vprašanje, kateri savez bo F. J. F. G. priznala. Tudi Rumuni se resno bavijo z vprašanjem poklicnih igralcev. Baje so v najkrajšem času ustanovi profesionalna liga, katara bo štela po dva kluba v Bukarešti in Temešvaru, po enega v Aradu, Resici, Cernovcih itd.

to naključje je izbral Faulton, da se osveti.

D'Albaniac in Frelus sta spala na kovinskih posteljah v svojih celicah. D'Albaniac je sanjal o Leticiji, ko so ga naenkrat zbudili.

Odprl je oči in jih takoj zopet zatisnil, ker je bilo v celici tako svetlo, da ni mogel gledati. Kraj postelje je stal mož v rdeči uniformi, isti, ki mu je nosil v celico hrano.

— Vstanite — je zašepetal paznik, — in pojdite za menoj.

Nagnil se je k D'Albaniacovemu ušesu in zašepetal:

— Maščevavec je zapovedal izpustiti vas. Pojdite! Tovarši vas že čaka. Pripravil sem aeroplan.

Vzravnal se je in pokazal na zavoj ob postelji.

— Oblecite tole obleko. Hitro!

D'Albaniac je razumel samo to, da ga hočejo osvoboditi. Čemu? Kdo je odredil? Kdo se je zavzel zanj? Sicer ga to ni zanimalo. V glavo mu je šnila misel, da sta se zavzeli zanj najbrž Leticija in Jeanna. Toda kako se je moral načrt posrečiti?

— E. potem izvem! — si je mislil in sklenil brezpozorno ubogati paznika.

Jean de la Hyre:

500

— Zatirani in ponižani zasedejo izpraznjena mesta, domenijo se o načrtu skupnega delovanja, ustanove nove močnejše delniške družbe, prisvoje si oblast nad drugimi ljudmi in bodo neusmiljeno zatirali rajo.

Bridko se je zasmeljal:

— Večna storija. Nisem pričakoval, da maletim v 33. stoletju na iste ideje, od katerih smo pobegnili v 20. stoletju. To reč to mi predlagate, Kefios? To ni nič drugega? Pustimo te čenče in vrnilo se k važnejšim zadevam. Mislite, da so vaši pristajši že rešili d'Albania in Fortclusa iz rok francoske vlade?

— Da, mislim.

Maščevalec se je nekoliko začudil, da se je poglavar bivših ljudi tako malo zmenil za njegov grandiozni načrt preureditve vse človeške družbe. Čudil se je res, ni pa bil ogorčen, kajti na tihem si je mislil, da bivši ljudje niso posebno ostrumni.

Neznaneč je pa mirno nadaljeval:

Dobro. Če so ju osvobodili, se gotovo takoj vrneta v trdnjavo. Ako je

ostal Faultan živ, bo brezobzirno kaznovan. Kar se pa tiče Leticije de Clève...

Kefios ga je prekinil:

— Nepotrebno modrovanje, dragi gospod. Ta hip lete d'Albaniac, Fortclus, Leticija in Jeannina sestra Lidija proti Srednjim Alpam. Vrniti se v trdnjavo! Na to pač ne mislijo in bi bilo tudi nes pametno, kajti...

Umolknil je, vstal, se ozrl po navzočih in svečano nadaljeval:

— Kajti ta hip se pripravljajo milijoni zatiranih po vsem svetu na odločilen spopad s tlačitelji. Jutri popoldne bo tekla po vseh mestih sveta dragocena človeška kri. Poslušajte, kaj vam pravim, in sprizajnite se z neizogibnim dejstvom, kajti ako ne boste z nami, poginete med dvema mliniskima kamnom.

Navdušil se je. Obrnjen k vsem prisotnim je ves oduševljen nadaljeval:

— Čujte moje besede! Osvoboditev d'Albania in Fortclusa je malenkostna epizoda v primeri s predstoječimi svetovnimi dogodki. Povelje sem že oddal. Nocoj pojde moje povelje po vsem svetu. Zjutraj bo znano v rudnikih Urala in Tibeta, na obeh tečajih, v tvornicah srednje Afrike, Kitajske in obeh Amerik... po vsem svetu utrip-

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1927.

OBRITNIKI! Oddajte takoj svojo glasovnico zaupniku ali pa jo pošljite vrhovnemu obritniškemu svetu v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, prtilčje, levo.

OBRITNIKI! Komur je ležeče, da se še bolj razmnoži Rakovniki, Kodeljevo in slični klerikalni zavodi, komur ni na srcu razvoj naše obrti, bo volil klerikalno Ogrinovo listo. Vsi zavedni obrtniki pa bodo volili stanovsko Rebečovo listo!

— Francosko odlikovanje našega konzula. Predsednik francoske republike je odlikoval jugoslovanskega generalnega konzula v Parizu dr. Vojko Ninčiča z oficirskim redom Častne legije.

— Povratek poslanika g. Šebe. Čehoslovaški poslanik na našem dvoru g. Jan Šeba se je v ponedeljek vrnil z dopusta v Beograd ter je že dopoldne posetil zunanjega ministra, da se informira o zunanjepolitični situaciji.

— Iz policijske službe. V II. kategorijo 4. skupine je prevezen policijski nadzornik ljubljanske pol. direkcije Fran Zajdel, v III. kategorijo 3. skupine so prevezeni policijski agenti v Ljubljani: Ivan Benedičič, Josip Luštek in Alojzij Tabernik ter okoliški nadzornik Leopold Florijan, a v Mariboru agenti: Josip Grobin, Ivan Macarol, Jurij Smodej in Fran Bezjak.

— Profesorska imenovanja. Na drž. realki v Ljubljani je imenovana za suplentinjo abs. fil. Silva Breskvar, dipl. filozof Peter Martin pa za suplenta na učiteljsku v Čakovcu. Premješčen je prof. Tomo Cajnar z drž. realki v Ljubljani na realno gimnazijo v Mariboru.

— Diplomatski izpit. V zunanjem ministstvu je napravil celotni državni izpit za diplomatskega uradnika I. kategorije dr. Stevan Cirkovič, bivši večletni beogradski dopisnik »Sloy. Naroda«.

— Razpisani službi. Na rudarski šoli v Čajnu se razpisuje ravnateljsko mesto. Prošnje je treba vložiti do 5. novembra pri rudarskem glavarstvu za Slovenijo v Ljubljani. Direkcija sum v Ljubljani razpisuje mesto zaslednega gozdnega čuvaja. Prošnje je treba vložiti do 20. novembra.

— Nov odvetnik v Kranju. Odvetnik v Gornjemgradu dr. Stanko Sajovic se preseli v treh mesecih s svojo pisarno v Kranj.

— Nov odvetnik v Slovenjgradu. Odvetnik v Kranju dr. Hinko Schreiner se preseli v treh mesecih s svojo pisarno v Slovenjgradec.

— Iz državne službe. Na lastno prošnjo sta odpuščena iz državne službe inženjerja okrožne gradbene sekcije v Murski Soboti Franjo Fischer in Nace Perko, iz Kočevja je premeščen k velikemu županu mariborske oblasti vladni tajnik Dominik Dereani.

— Osebnosti s pošte. Premeščen: Od pošte Mozirje k pošti Mislina Marija Mesojedec, z Bleda v Maribor Vavac Kunst in Franjo Urbič, z Bleda v Ljubljano Pavla Zabukovec, Danica Kobal in Franjo Turk.

— Izpremembe v naši vojski. Napredovali so: v pehoti za kapetana I. klase kapetani II. klase Milko Vizjak, Ivan Jagušič in Vladimir Tajzl, za poročnike podporočniki Franjo Rebernik, Vekoslav Bajc, Mirko Baljak in Rudolf Lederer ter naredniki Janjo Stuhac, Karlo Strnad in Nikola Kramer. V artiljeriji za kapetana I. klase kapetani II. klase Rudolf Čeh, za kapetana II. klase poročnik Joško Slobodnik, v konjenici za poročnika podporočnika Vladimir Rogoz in Vladimir Gradnik, v zrakoplovstvu za poročnika podporočnik Anton Pintar, v administrativni stroki za poročnike podporočniki Tomo Kostanjevec, Franc Zorc, Ivan Kožar, Franjo Mec, Franjo Deželak, Viktor Mekiac, Franjo Jeraj, Dragotin Bernhak, Alojzij Lukež in Robert Rebolj, v inženjersko tehnični stroki za poročnika podporočnik Ivan Kamenssek, v sanitetni stroki za sanitetna poročnika vojne morarice privatna zdravnik dr. Anton Stor in dr. Francišek Hribar, za sanitetna majorja kapetana I. klase dr. Andrej Dejak in dr. Karel Oberšlik. V zdravniško službo sanitetne stroke sta prevedena dr. Ivan Zokalj in dr. Alojzij Kuralt. V čin administrativnih podporočnikov ekonomske stroke so pomaknjeni gojenci administrativne šole naredniki Slavko Ogriček, Albin Držan, Viktor Žerjav, Adolf Zupančič, Franjo Posavec, Ciril Podbevšek in Despot Kranjc. Vpokojeni je žandarmerijski podpolkovnik Milan Geroc.

— Odbor službujočih farmacevtov ukinjen. Minister za narodno zdravje je izdal na temelju uredbe o zdravniški zbornici odredbo, s katero se ukine odbor službujočih farmacevtov v Ljubljani, ustanovljen z naredbo bivšega avstrijskega notranjega ministrstva z dne 2. januarja 1907. Likvidacija tega odbora je poverjena sanitetnemu referentu ljubljanske oblasti, ki mora sestaviti inventar imovine ter ga izročiti v last zdravniški zbornici.

— Nalezljive bolezni v mariborski oblasti. V mariborski oblasti je bilo od 1. do 10. t. m. 32 slučajev tifuznih bolezni, 20 griže, 44 škrlatinke, 13 dave, 2 šena, 3 vrančnega prisa in 1 krčevite odreenelosti.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list št. 100. z dne 26. t. m. objavlja uredbo o organizaciji higijenske službe in pravilnik za državni veterinarski bakteriološki zavod v Ljubljani.

— Občinske volitve v Subotici. Dne 6. novembra t. l. se vrše v Subotici občinske volitve. Pri sodišču je bilo vloženih 9 kandidatih list, a voliti je treba 10 občinskih odbornikov. Vse volilne stranke so postavile svoje liste, dalje klerikalci in Madžari.

— Komercializacija državnih rudnikov. Generalna direkcija rudnih rudnikov je izdelala in izročila ministru za šume in rudnike nov načrt glede komercializacije državnih rudnikov. Minister skliče v kratkem strokovno konferenco strokovnjakov v Beograd.

— Nov stanovanjski zakon pred Narodno skupščino. Danes predloži minister za socialno politiko Narodni skupščini v razpravo načrt novega stanovanjskega zakona, veljavnega do 1. maja 1928. Minister zahteva zanj nujnost in bo ta zakon eden prvih, ki jih bo razpravljala novoizvoljena Narodna skupščina. Izvoli se tudi poseben skušinski odbor.

— Gradnja delavskih stanovanj. Novembra meseca se vrši v ministstvu za socialno politiko posebna anketa, ki bo razpravljala vprašanje gradnje cenovnih delavskih stanovanj s pomočjo državne podpore v vseh večjih mestih in na katero so vabljeni razen zastopnikov večjih mest tudi predstavniki delodajalcev in delavskih stanovanjskih organizacij.

— Ekspozitura Drž. hipotekarne anke v Mariboru. Upravni odbor Državne hipotekarne banke je odredil, da njena podružnica v Ljubljani osnuje v najkrajšem času svojo ekspozituro v Mariboru. Trgovinski minister podpisuje v kratkem dekretu o imenovanju uradnikov te ekspoziture, katere delokrog se bo raztezal na ozemlje mariborske oblasti.

**TABOR 5. NOVEMBRA
GODBA—KABARET—JECA
KONCERT—PLES—ZABAVA**

Iz Ljubljane

—lj Konzulat ČSR v Ljubljani naznanja, da radi Čehoslovaškega državn. praznika dne 28. oktobra t. l. ne bo sprejemal strank v uradnih zadevah.

—lj Proslava čehoslovaškega narodnega praznika. Konzulat ČSR v Ljubljani čast je sporočiti, da se bo v petek, dne 28. oktobra t. l. vršila v uradnih prostorih konzulata na Bregu 8/L med 10—12 uro recepcija v proslavo čehoslovaškega narodnega praznika. Na to proslavo dovoljuje si konzul vabiti vse pripadnike in prijatelje čehoslovaškega naroda.

—lj Pogreb očeta slov. dobrovoljca. Včeraj popoldne se je vršil skromen, a dostojen pogreb vpkopjenega brzojavnega mojstra Ivana Aljančiča, očeta slovenskega dobrovoljca na solunski fronti in sedaj frančiškanskega patra Stanka Aljančiča. Pokojnik je umrl v Naklem na Gorenjskem, a o njegovo truplo prepeljali v Ljubljano k Sv. Krištofu, od koder se je včeraj vršil pogreb na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojnik je moral med svetovno vojno pretrpeti mnogo zlobnih šikan in trpinčenj od strani avstrijskih oblasti, ko so domale, da je njegov sin bori na strani zaveznikov. Politične oblasti so mu delale zlasti velike težave zaradi aprovizacije.

—lj Montiranje električnih ur v Ljubljani. Po mestu so pričeli napeljevati bakreno žico, namenjeno za električne ure, ki bodo postavljene na raznih najpomembnejših krajih mesta. Električne ure bodo postavljene na trgu pred glavnim kolodvorom, na križišču Dunajske ceste, dalje na Aleksandrovi cesti in Kongresnem trgu. Na Marijinem trgu, kjer je tudi ves dan zelo živahen promet, ni projektirana začasno nobena električna ura.

—lj Lovski kongres v Ljubljani. Dne 29. t. m. prične v Ljubljani lovski kongres, ki se ga udeležijo delegati lovskih društev iz cele države. Zborovanje se prične ob 10 uri v mestni dvorani. Po zborovanju se vrši ob 13 uri v beli dvorani hotela »Union« banket. Zborovanje je omejeno le na delegate razen poslušalcev na galeriji, dočim je udeležba pri banketu za člane društva in prijatelje lova neomejena. Vendar je svojo udeležbo prijaviti najkasneje do 28. t. m. pri blaginiku podpisanega društva g. Ivanu Zupanu, ravnatelju Dohodkovnega urada, Ljubljana, Gospodstvska cesta.

—lj Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani priredi velik šod v nedeljo, dne 30. t. m. točno ob 10 uri dopoldne v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Na shodu se bo razpravljalo o novem stanovanjskem zakonu in o akciji proti podaljšanju stanovanjske zaštite, nadalje o občinskih nakladah v Ljubljani za leto 1928 ter o mestnem gospodarstvu v splošnem. Na ta shod se vabijo vsi ljubljanski in okoliški hišni posestniki ter posestniki k obilni udeležbi. Udeležba je važna tudi za posestnike novih hiš, ki se jih je hotelo vzeti pod stanovanjski zakon. — Odbor.

—lj Vsako sredo in četrtek domače krvavice za narodno zdravje v kleti Sv. Petra c. 43. Priporočila se Tomaž Meninger. 814n

—lj Najdena zapustnica. Sročil okoli 20. je neka stranka našla zlato zapustnico. Lastnica jo dobi pri kamnosekiški tvrdki A. Vodnik v Kolodvorski ulici.

—lj Stojte ure za jedilnico dobi pri F. Čuden, Prešernova 1. 122L

—lj Na Gradbeni rokodelski šoli v Ljubljani se vrši vpisovanje pri ravnateljstvu Tehniške srednje šole od 28. do 31. oktobra. V šolo se sprejemajo zidarji, tesarji in kamnoseki. Šola ima tri razrede, ki trajajo po pet mesecev (od 1. novembra do 31. marca). Za sprejem v prvi razred se zahteva, da je učenec star najmanj 17 let, da je dovršil osnovno šolo, da se je izučil zidarске obrti, tesarske ali kamnoseške obrti in da napravi sprejemni izpit iz slovensčine (pisanje po narekovanju). V drugi (tretji) razred se sprejemajo učenici, ki so uspešno dovršili prvi (drugi) razred na tej šoli. Učenici vseh treh razredov se za sprejem lahko prijavijo pisмено. Novi učenici morajo priložiti priložiti krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, učno izpričevalo in navrstveno izpričevalo, k sprejemnemu izpitu pa se morajo zgledati v ponedeljek 31. oktobra ob 10. Redni pouk se v vseh treh razredih prične v četrtek 3. novembra ob 8.

—lj Kje se bo šelo. Za štetje obiskovalcev ljubljanskih pokopališč na prihodnih praznikih vlad med občinstvom veliko zanimanje. Ta akcija pa bi bila nepopolna, če bi zajela samo pokopališče pri Sv. Križu. Zato se bo šlo vršiti tudi na pokopališčih pri Sv. Krištofu, na Viču in Štepanju vasi. Rezultati bodo tim zanimivejši. 815-n

—lj V nedeljo priredi Društvo skrb za mlado nabralni dan, za revno in boleho deco. To društvo zgradi na že kupljeni parceli v Aleksandrovem deči dom za revno boleho slovensko deco. Ker je to društvo res prepotrebno, upamo, da ne bo nobenega, ki bi odklonil, in da ne bo dal 1 Dinar.

—lj Ekspresni vlak je hotel ustaviti. Neznani zlikovec je danes ponoči skušal ustaviti v bližini Ljubljane na Viču ekspresni vlak. Postavil se je na progo ter začel vihteti rdečo svetilko v znak, da mora vlakovodni vlak ustaviti. Vlakovodni, misleč, da se je zgodila nesreča, je vlak ustavil, toda kmalu je ugotovil, da je neznan možki nato z rdečo lučjo izginil v temo.

—lj Dr. Bleiweis, specialist za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu, se je povrnil in ordinira Kongresni trg 15, od 3.—5. pop. 806-n

—lj Smola klerikalnega agitatorja. Klerikalci so angažirali mnogo mladih agitatorjev, ki letajo kakor večje okoli ljubljanskih obrtnikov. Predzmi so tako, da se plazijo tudi v obrate naprednih in stanovsko zavednih obrtnikov in skušajo od njih dobiti glasovnice. Tako je včeraj prišel klerikalni agitator k nekemu naprednemu obrtniku, ki ga je najprej uljudno pozdravil, nato pa prosil, naj mu izroči glasovnico. Obrtnik ga je mirno vprašal, kaj pošilja k njemu. Agitator je odgovoril da prihaja v imenu SLS »Tak tako! Veste, mladi gospod, sem napreden in zaveden mož. Poidite od koder ste prišli, — rgi je zabrusil obrtniku. Agitator se je razburil in zagrozil: »Če glasovnice ne daste SLS, vam bo še prokleto žal«. Faktično delajo klerikalni agitatorji za g. Ogrina z največjim pritiskom in groze celo z bojkotom. Napredni obrtniki pa dobro vedo, kaj je njihova dolžnost. Te dni se je zgodilo, da je neki pijan klerikalni agitator v gostilni pozabil nekaj glasovnic, bahal pa se obenem, da dobi poleg masne dnevnice še poseben honorar 10 Din za vsako glasovnico.

—lj Tatvine obleke. Ker se bliža zima, so se mali tatovi spravili na obleke. Na Tržaški cesti št. 15 stanuje okoli 15 dečavcev, večina zidarjev, ki so ves dan odsotni. Včeraj je odsotnost izrazil drzen uzumovč ter si napolnil nahrbtnik z razno obleko in perilom. Zidarskemu delavcu Francetu Severju, Petru Lipovcu in tovarišem je tat pobral boljše perilo in razno obleko v skupni vrednosti 780 Din. Tat v debri veri, da ga ni nikdo opazil, je zapustil stanovanje in odšel na drugo stran mestne periferije. Tatu so že na sledu.

—lj Delavski baraki v Vodmatu Pod ježami stanujočemu tesarskemu pomočniku Janezu Velenku pa je neka tatica odnesla več obleke, perila in gotovine v skupni vrednosti 560 Din. Gotovino je tatica že zapila s svojimi prijatelji. — Kuharici Mariji Može je nezna tatica z obesašnika v Ljudski kuhinji včeraj opoldne odnesla dolgo, žensko jopo, vredno 400 Din.

—lj Vreme. Sročil ob 20. je kazal barometer 769, termometer + 5,9° C. danes ob 7. zjutraj barometer 770, termometer + 6° C. Najvišja temperatura včeraj + 13,8°, najnižja + 5,4° C. Danes zjutraj megleno, dopoldne jasno.

—lj Drobni policijske kronike. Policija je včeraj zaprla štiri osebe in sicer nekega starega vlačugarja, dve mladi tajni prostitutki, ki so ju poslali kot venerično bolni v deželno bolnico in nekega pčianca radi nadlegovanja pasantov na ulici. Prijel je bil tudi nek bosanski krošnar, ker ni imel obrtnega lista. Prijavljene so bile policiji tri tatvine obleke, dalje neprevdne poškodbe mestnih naprav, 4 kalčki nočnega miru in končno neka ženska radi trpinčenja živali. Devet voznikov oziroma kolezarjev je prijavljenih radi prestopkov cestnopolijskega reda.

—lj Veliko izbero volnenih jopic najmojvejši bluz, perila, kravati itd. priporoča tvrdka Ign. Žargl, pri nizki cen. Ljubljana, sv. Petra cesta. 118-n

—lj Vsakovrstne čevlje in copate dobitte po najnižjih cenah pri A. GORSE, Stari trg 15. 111L

OBLAČILA tvrdke J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejša.

Iz Celja

— c Stanovanjsko sodišče v Celju zopet razpisuje več prostih stanovanj. Prosilci, ki imajo pravico se potegovati za prosta stanovanja, se naj zgledajo med uradnimi urami v pisarni stanovanjskega sodišča.

— c Šolska predstava v mestnem gledališču. V četrtek, dne 27. t. m. se vrši v mestnem gledališču šolska predstava Milčinskega pravljice »Mogočni prstanc«. Cene so za vse seede brez razlike 8 Din, za stojišča 4 Din.

— c Občni zbor celjske cinkarne bo v četrtek, dne 3. novembra ob 3. popoldne v poslovnih prostorih z običajnim dnevnim redom.

Iz Maribora

—m Živahen tujski promet na Pohorju. Tujski promet na Pohorju se razveseljuje razvijati in beleži vsako leto lepše uspehe. V letošnji sezoni je posetilo pohorska zavetišča nad 7000 ljudi, ki so tam prenočevali, ne vstevši izletnike, ki so mimogrede nudili v kočah. Največji poset beleži Ruška koča — nad 4000, pa tudi koča na Klopnem vrhu, ki je bila šele letos otvorena, je nudila zavetje nad 1000 posetnikom. Ker se bo letos pripravila tudi zimska sezona — Pohorje nudi za zimski sport najidealnejši teren v Sloveniji — bo brez dvoma

tudi zimski poset nadkrilil vse dosedanje. Kakor kaže razvoj, je postalo Pohorje ena najbolj priljubljenih izletišč in je zato prav, da mu posvečajo poklicni tujsko — prometni faktorji vsa pozornost. Slovensko planinsko društvo pa bo moralo sčasoma misliti na to, da bo povečalo obstoječe koče in zgradilo na pripravnih krajih še par novih.

—m Nemške predstave v mariborskem gledališču. V letošnji sezoni se obeta mariborskim Nemcem posebna nemška sezona. Za gostovanju Reinhardtovcev pridejo na vrsto Dunajci, sedaj pa se ponuja graška opera za stalna tedenska gostovanja. Čudno je le to, da se razna inozemska nemška gledališča obračajo za gostovanja na — nemško politično društvo, ne pa na gledališko upravo. Če naj imajo taka gostovanja namen širiti nemško iredento, potem jih moramo seveda odločno odklanjati. Mariborski Nemci doslej niso znali ločiti kulturnih in političnih zadev in bi bila zato vsaka obzirnost napram njim neumestna. Nimamo nič proti nemškim gostovanjem, toda to mora biti res le kulturna, ne pa politična zadeva!

Razvoj letalstva v Ameriki

Od bratov Wright do Charlesa Lindbergha.

Letalstvo je razmeroma se zelo mlado. Komaj 24 let je tega, ko se je civilizirani svet divil prvemu posrečnemu poizkusu leteti po zraku z letalom, ki je težje od zraka. Junak tega poizkusa je bil Američan Orville Wright, ki je ostal s svojim primitivnim letalom v zraku 12 minut in preletel krajšjo progo s hitrostjo 27 milj na uro. Ta zgodovinski polet se je vršil 17. decembra 1903 v Kitty Hawk v Severni Karolini. 27. maja 1927 je doživel civilizirani svet novo presenečenje. Charles Lindbergh je preletel Atlantski ocean iz Newyorka do Pariza, torej na razdalji 3.600 milj. Letel je s hitrostjo nad 100 milj na uro.

Prvi aeroplan, ki sta ga zgradila v svoji primitivni delavnici brata Wright, je bil v primeri z Lindberghovim letalom primitivni poizkus. Bil je dvokrilnik z motorjem 12 HP. Treba je bilo položiti nekake tračnice, po katerih je aeroplan drsel, predno se je dvignil v zrak. Ta prvi poizkus sicer ni bil polet v pravem pomenu besede, ker se je končal prej, predno se je pričel, toda brata Wright sta dokazala, da je mogoče dvigniti se v zrak in ostati nad zemljo v letalu, ki je težje od zraka. Prvotna teorija o letalstvu je slonela na balonih, napolnjenih s plinom, ki mora biti lažji od zraka. Prvemu poizkusu so sledili kmalu drugi, in strokovnjaki so skušali zgraditi letala, ki bi omogočila polet na večjo razdaljo. Leta 1909. je zgradil Glenn Curtiss 250 funtov težko letalo s strojem po 50 HP, s katerim je zmagal na letalski tekmi v Franciji, kjer je dosegel njegovo letalo hitrost 47 milj na uro. Zdalj grade aeroplane, ki dosežejo hitrost 300 milj na uro in so opremljeni z motorji, ki razvijajo 1000 konjskih sil. Curtiss je konstruiral tudi prvi hidroplan, ki je lahko startal na vodi in se tudi spustil na vodo. Leta 1909. je za razvoj letalstva sploh važno. Henry Farman se je dvignil z letalom in ostal v zraku nad 3 ure. Znameniti francoski letalec Lewis Bleriot je preletel Angleški kanal v eno-

—m Avtobusni promet in davčni vijak. Uvedba avtobusnega prometa med Mariborom in ono okolico, ki nima železniške zveze s svojim naravnim gospodarskim centrom, je prebivalstvo z veseljem pozdravilo. Promet se je že od vsega začetka lepo razvijal, tako da se ni bilo bati, da bi občina trpela škodo, za prebivalstvo okoliških krajev pa je pomenila uvedba ugodnih, hitrih in cenovnih prometnih zvez veliko pridobitev. Seveda pa slavn fiskus ne more gledati lepo se razvijajočega podjetja, ne da bi ga privil. Inicijativo za to so dali klerikalci. Klerikalni komisar okrajnega zastopa je hotel udariti napredno podjetje in je prvi uvedel davek za uporabo okrajnih cest in naložil demokratskemu avtoprometu v svečini letni davek 10.000 Din. Zgledi viječje in tako se je tudi Grad-bena direkcija spomnila mariborskega avtoprometa in naložila mestni občini od vsakega kilometra po 1 Din davka, kar znaša letno par stotisoč. Tako se lahko zgodi, da bo končni račun avtoprometa mestne občine izkazal izgubo in občina bo morala ali povišati vozne cene ali pa promet sploh opustiti.

krilniku, katerega potomec je prenesel tudi Lindbergha iz Amerike v Francijo.

Letalstvo je bilo prvotno omejeno samo na ožji krog strokovnjakov in se praktično sploh ni uveljavilo. Sele tik pred svetovno vojno so dobile armade posebne letalske oddelke. Vojna je dala inicijativo za razmah letalstva. Začeli so konstruirati moderne motorje, ki so nudili več gonilne in nosilne sile, a so bili lažji od primitivnih starih motorjev. Evropa je imela že med vojno lepo razvito letalstvo in zato je napela Amerika vse sile, da jo tudi na tem polju prekosi. Doba med l. 1921. in 1925. je bila za letalstvo zelo produktivna. Graditi so začeli aeroplane velike hitrosti in Amerika je dobila več poštinih zračnih zvez. Vlada je na vse načine podpirala letalstvo. Konstrukcija letal in motorjev je sicer zelo napredovala, vendar so pa ostali aeroplani v bistvu taki, kakor so bili prvotno. Nekateri aeroplani so zgradjeni tako, da imajo potniki na razpolago udobno zaprto kabino in da potujejo kakor v zaprtem avtomobilu. Kabina je kurjena tako, da se lahko potuje z letalom tudi pozimi.

Letala, določena za polete ponoči, so opremljena z močnimi žarometi. Letališča, kjer se taki aeroplani ustavljajo, morajo biti vsi noč dobro razsvetljeni. Največji pomen letalstva je na gospodarskem polju v mirnem času, ko prevažajo aeroplani blago in potnike z neverjetno brzino. Živimo v času, ko je glavno vprašanje prometa hitrost. In v tem pogledu nam nudi letalstvo možnosti, o katerih se človeštvo doslej niti sanjalo ni. Vsa zgodovina Amerike je tesno zvezana z razvojem njenega prometa. Doslej je posvečala Amerika največjo pozornost železniškemu in avtomobilskemu prometu, zadnja leta se je pa vrgla tudi na letalstvo in dosegla presenetljive uspehe. Da ameriško letalstvo že zdaj uspešno tekmuje z evropskim, pričajo prekoceanski poleti, pri katerih so se najbolj odlikovali ameriški letalci.

Pri hiromantu in grafologu Svengaliju

Stanuje pri »Slonu« št. 15. V temni sobi z električno svetilko na mali mizici. Nekam skrivnostno razpoloženje občutiš, ko vstopiš. Na mizi kup rokopisov, povečevalno steklo, papir in črnilo. Ničesar drugega. Svengali z zelenimi očmi in demonstskim izrazom v obrazu te uljudno povabi da sedeš. Hladnokrvni postanejo nervozni in roka se jim trese, ko jim ukaže, naj napišejo nekaj vrstic. Svengali si prižge cigareto, vzame v roko povečevalno steklo in pazno z njim motri rokopolis. Od črke do črke, od besede do besede.

— Energični ste, pravi naposled, — toda neodločni. Tudi nervozni ste precei. Svoje razburjenje nikdar ne pokazete in se znate obvladati.

Res je tako, sem pomislil in moje nezaupanje v grafologa se je zmanjšalo. Če še kaj uganem, mu bom vse verjel.

— Ste tudi za idealno življenje, nadaljuje Svengali. — In proti materialnosti. Imate veliko fantazijo in zmisel za poezijo. Radi vaše velike ambicioznosti boste v življenju uspehi.

Tedaj sem se spomnil na svojo prazno denarnico in na svoje sanje, kaj se vse lahko postanem. Zopet je uganil. Zадnje nezaupanje v grafologa je izginilo.

— Imate sposoben talent za psihologijo, a ga niste razvili, kakor tudi ne muzikalčnega.

Res je, našega filozofa Vebra sem zelo častil in prebiral in tudi klavir sem nekda mučil.

— Po značaju ste zelo sprejemljivi. Ljubite spremembo in se ne vežete radi. Za to za zakonsko življenje niste ustvarjeni.

Na vse svoje skrahirane ljubezni sem se spomnil. O ti presneti Svengali!

Vaša boemska natura vas usposablja za gledališkega igrarja. S politiko je pa bolj da nimate opravka.

Zafuran talent, sem si mislil, še jaz da bi delal zrago v našem teatru v krizi? In vesel sem bil, da nisem komediant.

Manuskript je bil sicer izčrpan in pomolil sem vseznalemu hiromantu svojo levo roko.

— Vidite, mi pravi, to je življenska H-

nija, to je linija usode, to linija značaja itd. Da ste nervozni, sem vam že povedal. Imate nagibenje k pljučnim in srčnim boleznim. Bili bi dober advokat. Dosledaj je bilo vaše življenje zelo neredno in nestanovitno, ker ste se borili z materialnimi težavami.

Svengali je tedaj malo počakal in poznalo se mu je, da mu je težko povedati resnico.

— Le povejte mi vse odkrito!

— Imate tukaj mističen križ, pravi Svengali komaj slšno, — to pomeni, da ne boste umrli naravne smrti. Ko se naveličate življenja, izvršite samomor. Če se to ne zrodi, dočakate 60 let.

Zazebelo me je. Spomnil sem se trenutka, ko sem si nekoč položil mrtlo cev browninga na sence.

Za zakon niste pripravljeni, vaša karjera se bo pa pokazala šele v 3 do 4 letih. Veliko boste potovali in v javnosti igrali veliko vlogo. Materialni položaj se vam bo zboljšal po 30. letu. Zelo bogat pa ne boste nikoli. V igri nimate sreče in vaša sreča ni usodni dan je petek.

Končal je. Meni je bilo tesno. Saj je vse uganil. Odsel sem. Na hodniku je čakalo šest bledih dam. Nervozno so se presedale in s histeričnimi gestami pogovarjale.

— Pardon gospod ali kaj uganete?

— Vse uganem, vse.

Sokol

— V Bosanskem Šamcu so položili v nedeljo 23. t. m. temeljni kamen za sokolski dom, ki bo zgrajen kot spomenik kralju Petru I. in nosil ime »Sokolski dom Petra Velikega Oslobojca«. Ta dom ne bo služil samo sokolstvu, on bo Narodni dom in center vsega nacionalnega in kulturnega življenja vse okolice. Položitve temeljnega kamna se je izvršila jako svečano in so ji prisostvovala številna sokolska, humana in nacionalna društva.

— Iz statistike čehoslovaškega Sokolstva. V COS je bilo l. 1912. številčno razmerje članov napram žilancim 5:1, ki se je dvignilo l. 1925 na 5:2. Razmerje moškega naraščanja napram ženskemu je bilo l. 1912. tudi 5:1, a po 18. letih se je to razmerje skoro izenačilo. Najmanj se je izpremenilo štev. razmerje dijakov napram dijakinjam, ki znaša 9:7.

To in ono

Moda ugrabljenih Evropevcov v Maroku

Včeraj smo poročali, da so maroški uporniki, odnosno banditi, ugrabili člane rodbine maroškega guvernerja generala Steega. O usodi ugrabljenih Evropevcov doslej ni duha ne sluha, prevladuje pa v splošnem mnenje, da je ugrabil generalova sina in njeguni ženi prosluli fanatik Sifu Tenga, imenovan »Sejk goraa«. Sifu Tenga je brezobzirno napram Evropevcem in muči vsakega, ki mu pride v roke, do smrti. Evropejci so jetniki Sifu Tenga in leže v taboru v šotorih njegovega tabora.

Le Rabota poročajo, da je proti plemenu Beni Meliati, ki je sodelovalo pri napadu, na pohodu kazenska ekspedicija. Naselbini tega plemena se približujeta dve stotnji Senegalcev na oklopnih avtomobilih.

Od ugrabljenih dam je ena žena prometnega kontrolorja v Maroku Aleksandra Prokoro, rodom iz Budimpešte, druga pa njena mati, 49letna baronica Steinhil z Dunaja. Uporniki zahtevajo za jetnike visoko odkupnino.

Umor na smrtni postelji

Krvava ljubavna tragedija v Nizzi

V javni bolnici v Nizzi se je odigrala v soboto pretresljiva ljubavna tragedija. 27letni inženjer Henry Notaras leži že več mesecev v bolnici in zdravniki so izjavili, da je njegovo stanje brezupno. Mož je težko bolan, na pljučih. Kljub temu se je pa pred tremi tedni zaročil z uradnico Heleno Bai. Mlada nevesta je redno posekala bolnega ženina, mu prinašala razna darila in ga tolažila, da bo kmalu okreval in da se jima obeta srečno zakonsko življenje.

V soboto je prišla Helena zopet v bolnico. Bila je pa napram ženinu izredno hladna. Notaras jo je takoj vprašal, zakaj se je tako nepričakovano izpremenila. Dekle spočetka ni hotelo odgovoriti, potem se je pa naenkrat obrnilo k bolniku, rekoč:

— Pravkar sem bila pri zdravniku in sem se informirala o tvoji bolezn. — Ženin je po teh besedah prebledel. Dekle je nekaj časa oklevalo, nato je pa izjavilo bolnemu ženinu, da je po mnenju zdravnikov njegovo stanje brezupno in da s poroko ne bo nič. Te

besede so nesrečnega mladeniča tako zadele, da se je onesvestil. Ko se je zopet zavedel, mu je dekle flegmatično izjavilo, da mora umreti in da njuna zaročnica nima nobenega smisla. Inženjer jo je vprašal, je li prišla z namenom povedati mu bridko resnico. Helena ni odgovorila. Šele na drugo vprašanje je izjavila, da je imel njen prihod smota namen. Komaj je izrekla te besede, je segel Notaras pod vzglavje, kjer je imel spravljen revolver.

— Pa pojdi tudi ti z menoj, — je zaklical in poglaval nevesti dve krogli v prsa. Helena je bila takoj mrtva. Oblasti so morile pro forma aretirale in ga pustile v bolnici, ker so zdravniki prepričani, da bo itak kmalu umrl.

V smrt radi psa

V Berlinu se je te dni odigrala ne navadna tragedija. Na Kurfürstendamu sta stanovala zakonca, 62letni sedlar Schlüsselmann in njegova 52letna žena. V ponedeljek so ju našli mrtva. Zastrupila se je s cijankalijem. Policija je bila prepričana, da sta šla zakonca radi bede v smrt. Lahko si pa mislimo njeno začudenje, ko je našla oporoko, v kateri zapuščata zakonca vse svoje premoženje društvu za varstvo živali.

Preiskava je dognala, da sta zakonca izvršila samomor, ker nista mogla preboleti smrti svojega psička, ki jima je te dni poginil.

Tragedija ruskega slikarja

Včeraj so potegnili iz Seine pri Parizu truplo utopljenca, v katerem so spoznali bivšega ruskega častnika in nadarjenega Aleksandra Lacujinka, ki je prišel leta 1925 v Pariz. Kakor številne ruske emigrante, tako je tudi Lacujinka pregnala v tujini zla usoda. Brez sredstev, brez svojcev in prijateljev se je boril za obstanek in moral je prijeti za vsako delo, ki se mu je nudilo. Končno je dobil službo v pisarni neke strojne tovarne v Saint Denisu. O prostem času je slikal po pariških predmestjih in raznih vrtovih. Slikal je izvrstno in obetala se mu je lepa karijera.

Lani se je Lacujinka v Tuilerijah seznanil z neko 24letno mladenko, s katero je prišel ljubavno razmerje. Mladi parček si je najel skupno sobo in v tem zabavnem gnezdu sta vedrila in uživala srečo nekaljene ljubavi polnih osem mesecev. Toda pred nekaj

tedni je Rus opazil, da ga dekle vara. In res ga je ljubica kmalu zapustila. Toda nesreča nikoli ne pride sama. Lacujinku je bilo odpovedano tudi stanovanje, povrh pa je izgubil še službo. Brez sredstev, obupan, razdvojen in užaljen v dno duše, je Rus sklenil končati si življenje. V Seini je našel nesrečni emigrant večni mir. Sledil je mnogim drugim sinovom velikega ruskega naroda, ki jim mačeha tujina ni nudila niti toliko, da bi se mogli počeno preživljati.

so najboljši, najtrajnejši in zato najcenejši.

Sprejem se puščavnik

Zabava ameriških milijonarjev

Ameriški milijonarji so si izmislili novo zabavo. Začeli so do najmanjših podrobnosti posnemati življenje angleških plemičev. Zgradili so si srednjeveške gradove in jih obdali z angleškimi parki, v katerih love lisice in se seveda tudi dolgočasijo. Zadnje čase so pa začeli posnemati tudi puščavnike.

Prvi, ki je prišel na to idejo, je bil znani fabrikant pisalnih strojev Stillman iz Filadelfije. Mož ima v parku svojega gradu velik zoološki vrj, ki mu pa za zabavo ne zadostuje. Parke in zverinjake imajo tudi drugi bogataši v Filadelfiji in zato si je hotel Stillman izmisliti nekaj novega. Nekega dne je poslal v novine inserat, v katerem pravi: »Iščete se puščavnik. Iščem moža v starosti 50 let, ki bi hotel igrati vlogo puščavnika v mojem parku. Pogoji: Puščavnik mora imeti dolgo brado, Stanovati mora v brlogu, čitati sme samo sveto pismo, govoriti pa ne sme z nikomur. Tedenska plača 100 dolarjev.«

Večina čitateljev je mislila, da gre za neokusno šalo, vendar so se mnogi priglasili. Mesto puščavnika je dobil neki ruski plemič, kajti samo on je nosil

dolgo brado. Milijonar Stillman je dobil torej svojega puščavnika in njegovemu vzgladu so sledili tudi drugi bogataši. Stillman je tudi v tem primeru posnemal ekscentričnost angleškega plemstva, ki je imelo na svojih posestvih mnogo puščavnikov kot okrasek. Ti puščavniki so opravljali službo večinoma samo podnevi. Čitali so sveto pismo, molili ali pa čepeli v svojih brlogih. Ponoči so zahajali v krčme in na razne veselice. Tudi ameriški puščavniki bodo najbrž molili podnevi, ponoči se bodo pa zabavali.

Zanimivosti iz filmskega sveta

Filmski center Hollywood je vedno poln raznih pikanterij in senzacij, zlasti se živahno komentirajo razne zakonske afeze. Gradiiva za to je dovolj, saj ne mine skoraj teden, da se ne da ločiti ta ali ona slovit diva, ali kak filmski junak. Vzroka za ločitev zakonca navadno ni, toda filmski igralci ga že najdejo. Kako banalni in neutemeljeni so vzroki za zakonske afeze, dokazuje tudi slučaj znane filmske divje Marie Prevost. Ta je vložila tožbo za ločitev zakona proti svojemu možu Kennethu Arlanu z motivacijo, da je izpostavljen »duševnemu mučenju in trpinčenju«. Kaj je zagrešil njen mož? Igralka navaja, da je ni znal nikoli zabavati, da je zvečer predolgo izostajal in da je bil brez povišanja ljubosumen.

V Hollywoodu so sedaj radovedni, kako bo kadi rešil kočljivo afero.

V Sarajevu so prispeli včeraj trije

slavni filmski igralci, Lya de Putti, Ivan Možuhin in Vladimir Gajdarov. V Sarajevu bodo posneli nekatere eksterijere za film Nesrečni begunec, ki ga režira Možuhin. Film bo v glavnem predočil bedno usodo ruskih emigrantov. Lya de Putti je v ostalem stara znanka Sarajeva in je tar svoje časno nastopala v filmu »Dete goraa«. V Sarajevu so filmske junake navdušeno sprejeli.

V Trstu so včeraj predvajali v nekem kinu film »Hotel mesto Lvov«, v katerem igra glavno vlogo Pola Negri. Pri zadnji predstavi je prišlo v kinu do izgrede in škandalov, padali so vzklji ki proti bivši Avstro-Ogrski. Film namreč med drugim tudi predčuje osvobodjenje Galicije z »našimi zvestimi četami«. Publika je smatrala to kot provokacijo in je dala svojemu neza dovolj glasno duška. Red je napravila šele policija.

Naši v Ameriki. Kakor poročajo slovenski listi v Clevelandu, sta se tamkaj dne 25. septembra letos poročila naša rolaka Franc Vrankovič in Frančiška Škerli. On je bil star 38, njegova žena 35 let. Pet dni po poroki se je ženi menda hipoma zmešalo kajti zjutraj je vstala, vzela britev in napadla svojega moža, kateremu je prizadejala strašne rane. Policija je ženo aretirala in jo poslala na opazovalnico. — V Clevelandu se je zaradi neozdravljive bolezni obesil Martin Vesel, star 46 let, rodom iz Velike Slevce pri Velikih Laščah. V Ameriki je bival 28 let. Zapuščata ženo in štiri otroke.

Grandiozno!

Monumentalno!

Revolucija, Barikade in Guillotina v Parizu

BEDNI

Najpopularnejši vefilm iz dobe francoske revolucije po znamenitem romanu Viktor Hugo-a »Les Miserables«.

Oba dela v enem sporedu.

Do solz pretresljiva drama borbe in ljubezni. — Revolucija. — Boji na barikadah. — Skrivnosti v katakombah. — Pariz s svojimi razbojniškimi okraj. — 1000 skrivnosti v temnih ulicah Pariza. — Rdeča nit nepremagljive ljubezni do mladega dekleta. — Zmaga pravice in ljubezni.

V glavnih vlogah najslavnejši francoski igralci:

Gabriel Gabrio — Sandra Milowanoff — Paul Jorge itd.

Dveurne predstave ob: 4., 7., 9.

Elitni kino Matica.

Telefon 2124.

ZVITKE

(rolo) za računske stroje cek in kontrolne zvitke za biagane vseh sistemov

Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I Telefon 2980

Služkinjo
vajeno vsakršnih del ter večjo tudi kuhanja — sprejemem s 1. novembrom. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Služkinja/2389«.

Šivilja
išče službo v Ljubljani. Izurjena je tudi za boljša dela in perilo. Ponudbe na upravo lista pod »Šivilja/2400«. 2400

Sodarski pomočnik
dobro izučen, poštenih staršev, vesten delavec — išče službo pri dobrem sodarskem mojstru. Ponudbe na g. nadučitelja v Adlešičih pri Črnomlju. 2388

Kupim posest
do 1.000.000 Din v Sloveniji z vilo in vsemi gospodarskimi poslopji in inventarjem. Plačam v gotovini. — Natančneje še podatke pri agenciji Intermissor, Zagreb. Samostanska ulica 9 G 30. Telefon 21-64. 2392

DRUŽBA »ILIRIJA«
Premog, drva, koks,
OGLJE. — Dunajska cesta 46 (pog. Iv. Zakotnika). — Telefon 2820. 108/L

Trgovski pomočnik
dober prodajalec — išče službo v špecerijski trgovini, event. gre kot skladiščnik. — Ponudbe pod »Pomočnik/2378« na upravo »Slov. Naroda«.

Opremljeno sobo
svetlo, zračno, z električno razsvetljavo, v Rožni dolini (mestni del Ljubljane) oddam mimemu gospodu ali visokozolcu s 1. novembrom. Mesečno z jatrkom Din 300. — Ponudbe pod »Čistost/2391« na upravo »Slov. Naroda«.

Opremljeno sobo
malo ali eno s štirimi posteljami (tudi za šivilje) oddam takoj. — Anton Maver, Ahacjeva 5. 2390

Novo!
Stereo - opazovalni žepni aparat!

Pokaže presenetljivo plastično in naravno fotografije posnetke. Cena za aparat z 10 lepmi stereo posnetki Din 80, posnetke prosto. Posamezne zbirke stereo posnetkov pokrajine, akti, mesta itd. po Din 35. E. Križman, Ljubljana. Poštni predal 172. 2398

Deček
star 15 let, močan in zdrav, se želi učiti v trgovini z mešanim blagom na deželi. Dopise na upravo lista pod »Pošten/2399« o 2399

Natakarica
išče službo v večji restavraciji pri morju. Vešča je več jezikov. Ponudbe na upravo lista pod »Nastop takoj/ 2401«. 2401

Mladina naprej!
Iščemo mlade ljudi, ki nimajo ne poklica, ne premoženja, pač pa jekleno voljo priti navzgor. Pismene ponudbe sprejema: Novinski biro, Ljubljana, Selenburgova ulica 7, II. nadst. 2397

Stanovanje dveh sob
s kuhinjo išče miren uradniški zakonski par v novi ali stari hiši. Plača event. za pol leta v naprej. — Ponudbe pod »Stanovanje/2387« na upravo »Slov. Naroda«.

Najstarejša slovenska plesarska in hatarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana,
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarna »Evropa«).
Se priporoča. — Izvršitev točno, cene zmerno. 72/L

Zastopnike
in zastopnice za prodajo srečk na obroke išče — Bančna poslovalnica Bežjak, Maribor, Gosposka ulica 25. 77/L

Svetovni patent »Zephir«
Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur.
»ZEPHIR«, tvornica peči, Suštica. Zastopstvo v Ljubljani: BREZNIK & FRITSCH

KLIŠARNA »JUGOGRAFIKA«

TISKO NA IN ZALO NA DRU BAZ. O. Z.

Vse vrste klišeev, crtno in avtomatizirane, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za linejno izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah

LJUBLJANA V PETRA NASIP 23.

Dobitki v V. (milijonskem) razredu.

	2 premiji po	Din 1.200.000
2	dobitka	500.000
2	dobitka	400.000
2	dobitka	300.000
2	dobitka	200.000
2	dobitka	100.000
2	dobitka	80.000
4	dobitki	50.000
16	dobitkov	40.000
30	dobitkov	30.000
40	dobitkov	20.000
100	dobitkov	10.000
300	dobitkov	4.000
4500	dobitkov	2.000
110000	dobitkov	500

Zrebanje bo pričelo dne 7. novembra in bo trajalo nepretrgoma do 2. decembra t. l. Da bodo vsi navedeni dobitki izžrebani in izplačani, jamči država.

Obnova srečk za V. razred samo do 2. novembra.

Nekaj srečk je na razpolago onim, ki hočejo biti deležni teh milijonov, v Zadrugi hranilnici, r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 19.

Izžrebane številke bomo sprosti priobčevali v »Jutru«. Naše igralce prosimo, da bodo objave izžrebanih srečk zasledovali. Če jim bo srečka izžrebana za kak mali dobitek, bomo srečko zamenjali za še neizžrebano, da bodo lahko nadaljevali igranje na visoke dobitke. To pa brezobvezno in le dokler bo kaj neizžrebanih srečk razpoložljivih.

ZADRUŽNA HRANILNICA, r. z. z. o. z., LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 19.

Velika predtiskarija ženskih ročnih del za trgovino, solo in dom.

Tisoče novih, krasnih vzorcev. Čisti tisk, hitra izvršitev, nizke cene. Predtiskujemo samo na prinesenem blagu. — Entlanje, azuriranje, tamburiranje, mehanično umetno vezenje.

Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Za dom!

Za šivilje, krojače, čevljarje ita najbolj priporočljiv je le

STOEWER šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entl (obšiva), veze (šitka), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega premikanja plošč in drugo je stroj: v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER je tudi najcenejši.

Ne zamudite ugodne prilike in ogledite si to izrednost pri

Lud. Baraga,

Ljubljana, Selenburgova 6/I.

Brezplačen pouk v vezanju, razbi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo.

GIOVANI BOCCACCIO:

DEKAMERON

Prevel Dr. ANDREJ BUDAL.

I. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna izdaja na najboljšem papirju polfranc. vez. Din 100— z ilustracijami.

II. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna izdaja na najboljšem papirju polfranc. vez. Din 100— z ilustracijami.

III. knjiga. Broš. Din 56—, platno Din 72—, luksuzna izdaja na najboljšem papirju polfranc. vez. Din 100— z ilustracijami.

Knjige se dobe v knjigarni Tiskovne Zadruga v Ljubljani, Prešernova ul. 54.